

Нови резултати од проектот INCLUDED

Ова е возбудливо време за проектот Еразмус+ [„INCLUDED: Инклузивно сексуално образование преку креативни методи“](#), бидејќи проектот сега се приближува кон својот крај и партнерството финализира два важни резултати кои наскоро ќе бидат објавени:

- **Курсот за е-учење за наставници** за поддршка на наставата за инклузивно сексуално образование во училиштата (веќе достапен во пилот верзијата на <https://includedproject.eu/training/>);
- **Водич за училиштата** за вклучување на семејството во програмите за сексуално образование (достапно наскоро).

Курсот за е-учење е дизајниран да ги поддржи наставниците да можат да промовираат сексуално образование со своите ученици. Тој е развиена за да ги опреми наставниците со алатки и истовремено да ги охрабри да размислуваат за сопствените ставови и предрасуди кон сексуалноста и вредностите и нормите кои ги пренесува самото општество, бидејќи тие можат да влијаат на нивниот пристап кон сексуалното образование. Овој фактор е исклучително важен бидејќи наставниците често се гледаат како модели и референтни фигури од учениците.

Водичот за училишта, од друга страна, е создаден со цел да промовира фундаментален дијалог помеѓу семејствата и училишниот систем, да ги поддржи родителите да играат активна и ефикасна улога во сексуалното образование на нивните деца и да соработуваат со училиштата за да постигнат позитивни и споделени резултати од учењето.

Со цел најдобро да се развијат двата резултати, партнерите ги пилотираа овие алатки во нивните земји, за да ги тестираат нивните активности и да го соберат мислењето на главните целни групи на проектот: наставниците, семејствата и учениците. Овие искуства овозможува да се соберат повратни информации и коментари, кои беа корисни за подобрување на развиените резултати и поддршка на благосостојбата на сите вклучени страни.

Поддршката на Европската комисија за изработката на оваа публикација не претставува одобрување на содржината што ги одразува само гледиштата на авторите и Комисијата не може да биде одговорна за каква било употреба што може да се направи на информациите содржани во неа.

Би сакале да ви дадеме неколку прикази за пилот-искуствата од спроведувањето на активностите со наставниците и родителите.

Какво беше искуството во Италија?

Во Италија, наставниците и едукаторите вклучени во пилотирањето на курсот за е-учење, исто така, учествуваа на курсот за семејства и училишта, создавајќи континуитет и збогатување на нивните вештини во инклузивното сексуално образование.

Вклучени беа вкупно 32 учесници, вклучувајќи едукатори, наставници за поддршка, наставници за дисциплина и студенти заинтересирани за темите. По првичниот состанок на Zoom за воведување на активностите, тие сами го завршија курсот за е-учење, оставајќи повратни информации и коментари, од кои произлезе општа благодарност за курсот и предложените методи, што им овозможи да се вклучат во размислување за нивните сопствените идеи и верувања за сексот и сексуалноста и како тие можат да влијаат на наставата за сексуално образование со учениците.

Пилотирањето на насоките што доведе до изработка на Водичот вклучуваше пилотирање на активности со наставници и семејства, а во Италија беа вклучени 43 учесници. Сите тие уживаа во предложените активности и особено го ценеа интерактивниот режим што им овозможи добро да работат во групи и да можат да ги споделат своите идеи и искуства во атмосфера на неосудување и почит кон другите. Патекаата беше дизајнирана токму за да создаде дијалог помеѓу професионалците и меѓу семејствата, поттикнувајќи лична рефлексивност и поголема свест за темите за сексуално образование.

Големата вклученост и ентузијазам во програмите што ги предложивме докажува многу чувствителна и итна потреба за внимание на овие прашања, кои до денес не добиваат соодветно внимание.

Еве неколку коментари од учесниците што ги собравме:

„Беше многу корисно од гледна точка на размислување и размислување за себе како едукатор“

„Курсот беше навистина корисен за подигање на свеста и создавање дијалог за овие прашања“.

„Ми се допадна тоа што се вклучив во различни активности кои ми помогнаа да размислувам за моите вредности, граници, гледишта, способности за да учам сексуално образование“.

Поддршката на Европската комисија за изработката на оваа публикација не претставува одобрување на содржината што ги одразува само гледиштата на авторите и Комисијата не може да биде одговорна за каква било употреба што може да се направи на информациите содржани во неа.

Какво беше искуството во Грција?

Во Грција дваесет (20) наставници во средните училишта / училишен персонал беа вклучени во курсот за е-учење. Тие открија дека спроведувањето на курсот за е-учење во сопствен простор и време е многу корисно. Тие, исто така, открија дека е-курсот значително придонел за стекнување знаење за главните теми на проектот и за обезбедување поддршка и понатамошно разбирање на потребата од примена на програми за сексуално образование во средните училишта. Виртуелните состаноци со директорите и наставниците/училишниот персонал на училиштата кои учествуваа во пилотирањето, како и можноста за понатамошна комуникација со наставниците/ училишниот персонал кои беа вклучени во е-курсот беа многу корисни при дискусија на теми и давање поддршка.

Пилотирањето беше многу успешно: беа вклучени дваесет и пет учесници. Сите биле грчки државјани од урбани средини и дипломирани факултети. Групата вклучуваше наставници, родители и училишен персонал (психолози, училишна медицинска сестра и социјални работници) од две општи училишта и едно училиште за дефектологија. Учесниците беа избрани преку нашата мрежа на училишта и наставници и не наидоа на никакви тешкотии. Тие изјавија дека се многу задоволни од искуството и од целокупниот дизајн на пилотирањето. Тие стекнаа нови знаења, запознаа нови колеги, разменуваа идеи, разговараа за предизвикувачки теми и се забавуваа. Тие уживаа во активностите, учеа нови работи и веруваа дека се мотивирани да го променат начинот на кој размислуваат за прашањата за сексуално образование. Учесниците имаа дискусии на теми кои беа од голем интерес за родителите, наставниците и учениците и уживаа во играњето улоги. Многу сме задоволни од резултатите од пилотирањето бидејќи тоа беше интересно искуство кое ја нагласи потребата од воведување сексуалното образование во националните училишни програми и давање дополнителна поддршка за наставниците и родителите. Материјалот можевме и ќе го користиме за организирање семинари во иднина. Резултатите ќе бидат многу корисни особено во нашата идна работа во средното специјално образование.

Какво беше искуството во С. Македонија?

Е-курсот за наставници беше презентираан и споделен на целната група на училишниот персонал од гимназијата „Орце Николов“ (која учествуваа на пилотските работилници), други училишни мрежи и до пошироката јавност. Наставниците и училишниот персонал имаа можност да го поминат курсот поединечно во свое време откако се одржаа пилот-работилниците. Свкупно, 16 учесници од Македонија го завршија курсот за е-учење за наставници. Она што можевме да го собереме од последователната евалуација и повратните информации беше дека наставниците сметаат дека креативните методи на курсот и образовните

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Поддршката на Европската комисија за изработката на оваа публикација не претставува одобрување на содржината што ги одразува само гледиштата на авторите и Комисијата не може да биде одговорна за каква било употреба што може да се направи на информациите содржани во неа.

ресурси се многу интересни и корисни кои ќе придонесат за социјално вклучување на ранливите општествени групи, вклучително и млади луѓе со интелектуална попреченост.

Пилотирањето на „Водичот за инклузивно сексуално образование“ во Македонија беше организирано во две посебни работилници во два дена со времетраење од по 8 часа. Првата група вклучуваше 8 наставници и училишен персонал (психолози, педагози, дефектолози) од две општообразовни училишта и едно специјално училиште. Во втората група беа вклучени родители и еден наставник кој исто така беше дел од работилницата за наставници.

Наставниците беа презадоволни од активностите и од работилницата. Тоа беше корисно за нив и тие добија информации и алатки кои можат да им помогнат кога разговараат за секс со своите ученици.

Тие беа многу проактивни и посветени на активностите, уживаа во споделувањето и размената на нивните искуства и предизвици со кои се соочуваат. Беше истакнато дека од особена важност за наставниците е вклученоста, поддршката и партнерството со родителите за да можат да ја имплементираат програмата во училиштата.

Генерално, родителите се согласија за важноста на наставната програма за сексуално образование да биде присутна во училишната програма или барем да се воведат преку различни активности, програми или едукативни работилници. Но, родителите немаат доволно претходно знаење, особено за тоа како да постапат во различни ситуации со кои се соочуваат нивните деца, поврзани со сексуалното образование.

Главниот проблем што останува е тоа што мнозинството родители немаат доверба во наставниците во предавањето сексуално образование на училиште, ниту веруваат дека наставниците се добро подготвени и имаат доволно алатки за да подучуваат сексуално образование. Генералниот став на родителите е дека на наставникот треба да му се обезбеди обука каде што ќе бидат опремени со потребните алатки и поддршка за да бидат подготвени да предаваат програми за сексуално образование.

Какво беше искуството во Шпанија?

Во Шпанија, наставници од ИНС Валбона Средното училиште d'Añoia беа вклучени и во курсот за е-учење и во обуката наменета за училишниот персонал и семејствата. Благодарение на ова, успеавме да обезбедиме не само солидна група учесници, туку и структурирано и сеопфатно искуство за обука.

Освен спроведувањето на е-курсот поединечно и со сопствено темпо, наставниците беа поканети на две онлајн сесии поддржани од La Xixa со цел да го презентираат е-курсот, да обезбедат поддршка во процесот на регистрација и потоа конечно да го проценат целокупното искуство. Преку неформалната и формалната евалуација, учесниците кажаа дека

Поддршката на Европската комисија за изработката на оваа публикација не претставува одобрување на содржината што ги одразува само гледиштата на авторите и Комисијата не може да биде одговорна за каква било употреба што може да се направи на информациите содржани во неа.

благодарение на платформата стекнале нови знаења и алатки за спроведување на програми за сексуално образование на училиште.

Во однос на обуката за училиштата и семејствата, решивме да ги вклучиме и учениците, за да можат да ги разгледаат нивните ставови, прашања и грижи, но и да ги мотивираме нивните семејства да земат учество во проектот.

На обуката учествуваа вкупно 8 наставници, 7 ученици и 10 членови на семејството, без да се бројат наставниците и учениците кои учествуваа како публика во презентацијата на форум театар.

Обуката се фокусираше на создавање ефективен дијалог меѓу училиштето, учениците и семејствата. Во текот на првите сесии, наставниците работеа на препознавање и вреднување на различностите, повторно откривање и поврзување со длабоката мотивација што ги поттикнала кон нивната професија и истражување на улогата на наставниците во сексуалното образование, заедно со стравовите и тешкотиите што тоа ги предизвикува. Во следните сесии, наставниците и учениците работеа заедно за да создадат две претстави на Форум театар, кои потоа беа изведени пред публика од ученици, училишен персонал и членови на семејството. Благодарение на техниката форум театар, која им овозможува на гледачите да интервенираат на сцената, беше можно да се генерира плоден дијалог и длабока рефлексija за прашањата претставени на сцената (родови улоги, согласност и хомофобија). Искуството за обука потоа продолжи посебно со наставниците од една страна и семејствата од друга страна.

Обуката беше голем успех. Наставниците се согласија дека стекнале корисни информации и алатки за да можат да зборуваат за сексуалното образование со своите ученици во училиштата, но и да генерираат дијалог во училишната заедница. Тие многу ги ценеа методологиите и алатките применети за време на обуката, тврдејќи дека театарот треба повеќе да се практикува во училиштата за да се подобри комуникацијата наставник-ученик-семејство и креативно да се справуваат со тешки теми како што е сексуалноста. Семејствата изјавија дека нивното учество на настанот ги натерало да размислуваат и делумно да ја сменат нивната перспектива за важноста на сексуалното образование во училиштата.

Како беше искуството во Обединетото Кралство?

Во Обединетото Кралство, пилотс сесии на курсот за е-учење се одржаа во Центарот Џозеф Лапин, Ливерпул на 28-ми и 30-ти март. Пилотирањето беше спроведено со нашата мрежа „Deaf Active“, која тесно соработува на неколку програми со училишта, вклучувајќи го и Меѓународното училиште Broadgreen со фокус на глувите ученици. Во активностите присуствуваа и учествуваа 21

Поддршката на Европската комисија за изработката на оваа публикација не претставува одобрување на содржината што ги одразува само гледиштата на авторите и Комисијата не може да биде одговорна за каква било употреба што може да се направи на информациите содржани во неа.

лице од различни возрастни сегменти (18-39), вклучувајќи семејства, воспитувачи и персонал.

Учесниците беа поканети да се регистрираат во платформата и да земат учество во MOOC кој нуди структуриран пат за учење, како и материјали и активности за поддршка со цел да им помогне на наставниците и воспитувачите подобро да ја разберат темата и да ги опремаат со алатките и вештините потребни за одговараат на потребите на своите ученици. Со пријавувањето на курсот, учесниците добија пристап до различни модули и имаа можност да прават вежби за внатрешна работа со свое темпо.

Благодарение на пилот сесиите, е-курсот може да се сподели и промовира на широка публика од училишни наставници, вработени и едукатори. Според оценките на учесниците, пилотските сесии беа успешни и ги развија нивните знаења и вештини. Учесниците изјавија дека активностите биле забавни, лесни и интерактивни. Активностите за градење тим, невербалните вежби како и неформалните активности им овозможиле на воспитувачите да размислуваат, да предлагаат решенија и да дискутираат за предизвиците со кои се соочуваат со учениците, родителите и нивните деца. Дополнително, семејствата би можеле да научат за терминологиите за родово и сексуално образование и да станат свесни за важноста од учество во отворен и јасен дијалог за поддршка на сексуалното образование на нивните деца, кое сè уште е табу во Обединетото Кралство.

Како беше искуството во Холандија?

Пилотирањето за наставници се одржа во канцеларијата на Sexmatters, каде што имавме шест присутни. Учесниците работеле напорно и фокусирани и беа навистина ентузијастички да видат што е направено за курсот за е-учење и што може да дадат како повратна информација. Некои учесници беа многу ентузијастички од другите, кои беа многу критични. Можеби има врска со тоа колку различните учесници беа отворени за покреативните или отелотворените методи што се користат во е-курсот, спротивно на тоа што тие се користат за повеќе теориски фокусирани форми. Како олеснувачи, сфативме дека е дополнително корисно за членовите на нашиот тим да го видат и искушат овој начин на настава затоа што можеби би можеле да инкорпорираме покреативни или отелотворени методи во нашата сопствена обука на наставниците.

Ентузијастичките и позитивни одговори главно беа за анализа на сопствените предрасуди и емоционален багаж, како и за вежбите за визуелизација за размислување што би направиле во одредена ситуација. Имаше позитивни мислења и за вклучување на семејствата во сексуалното образование, бидејќи, како што многу кратко кажаа двајца од учесниците: „Сексуалното образование се случува и дома и во училиницата“ и „разговорите за сексуалното образование не застанете

Поддршката на Европската комисија за изработката на оваа публикација не претставува одобрување на содржината што ги одразува само гледиштата на авторите и Комисијата не може да биде одговорна за каква било употреба што може да се направи на информациите содржани во неа.

во училищата, но продолжете да одите дома“. Некои од учесниците беа среќни што ќе можат да се подготват за разговор со семејствата преку некои од вежбите за визуелизација, додека други рекоа дека повеќе би сакале да добијат совети и трикови како да водат таков разговор.

Она што го научивме

Додадената вредност на ова искуство е да се има можност да се соберат различни повратни информации токму затоа што тие доаѓаат од многу различни социо-културни средини. Ова е голема предност што овозможува да се изнесат иновативни предлози бидејќи се во допир со реалните потреби на областа и исто така да се инспирира од успешните иницијативи и искуства!

За да останете ажурирани на INCLUDED, посетете ја [веб-локацијата на проектот](#) и следете не на каналите на социјалните медиуми со хаштагот # вклучен проект .

